

ΝΕΟΚΛΗΣ ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΝΤΕΤΕΚΤΙΒ

Μυθιστόρημα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ

© Copyright Νεοκλής Γαλανόπουλος – Εκδόσεις Καστανιώτη Α.Ε.,
Αθήνα 2018

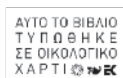
Έτος 1ης έκδοσης: 2018

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου ή τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με το ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, σελιδοποίησης, εξωφύλλου και γενικότερα της όλης αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές, ηλεκτρονικές ή οποιοσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ Α.Ε.
ΓΡΑΦΕΙΑ: Θεμιστοκλέους 104, 106 81 Αθήνα
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ: Ζαλόγγου 11, 106 78 Αθήνα
☎ 210-330.12.08 – 210-330.13.27 FAX: 210-384.24.31
e-mail: info@kastaniotis.com

www.kastaniotis.com

ISBN 978-960-03-6325-8

Στην Τιτίνα Δανέλλη

*Δεν μπορείς να είσαι καλύτερος από τον καιρό σου –
αλλά, στην καλύτερη περίπτωση, θα είσαι ο καιρός σου!**

Γκ. Β. Φ. Χέγκελ,
«Απόφαση»

* Μετάφραση: Κώστας Παπαϊωάννου

ΣΕΡΓΟΥΙΝ ΧΟΜΠΣ:

Λεπτομερής έκθεση
μιας άγνωστης έως τώρα υπόθεσης¹

ΥΠΟ ΤΖΟΝΑΘΑΝ Χ. ΓΟΥΟΡΝΤΟΝ, Μ.Δ.,
τέως στρατιωτικού ιατρού²

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΛΑΟΥΤΑΡΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΦΗΚΑΚΗΣ

¹ Το αγγλικό πρωτότυπο, με τίτλο *Sherwin Hobbs: A Full Report of a Hitherto Unknown Case*, δημοσιεύθηκε από τις εκδόσεις Brent and Shaws, Λονδίνο, 2016, σε επιμέλεια του διαπρεπούς ιστορικού σερ Κρίστιαν Μέιολ, διδάκτορα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, ειδικευμένου στη βικτωριανή και εδουαρδιανή περίοδο (περ. 1840-1910). (Σημείωση των μεταφραστών, εφεξής: [Σ.τ.Μ.])

² Το χειρόγραφο, δύο στοίβες από ομοιόμορφα μη αριθμημένα

φύλλα χαρτιού δεμένα μεταξύ τους με κόκκινες ταινίες, βρέθηκε τυχαία τον Οκτώβριο του 2015 μέσα σε ένα μεταλλικό κουτί το οποίο ήταν κλειδωμένο σε ένα μπαούλο, στη σοφίτα μιας εδουαρδιανής οικίας στο Εδιμβούργο, στην πόλη όπου γεννήθηκε (1852) και έζησε τα παιδικά του χρόνια ο δόκτωρ Γουόρντον (σε άλλη όμως διεύθυνση), και φυλάσσεται πλέον στην Μποντλιανή Βιβλιοθήκη της Οξφόρδης. Η πατρότητά του έχει πιστοποιηθεί από δύο πραγματογνώμονες διεθνούς κύρους, κατόπιν αντιβολής του με άλλα σωζόμενα ιδιόχειρα έγγραφα του δόκτορος Γουόρντον. Πιθανότερο έτος συγγραφής το 1916 (βλ. κατωτ. υποσημ. 3)· ωστόσο, παραμένει άγνωστο αν συντάχθηκε τότε. Η γραφολογική εξέταση έδειξε ότι έχει γραφεί πολύ γρήγορα, αν όχι βιαστικά. Οι *lacunae* (τα κενά [Σ.τ.Μ.]) λόγω της φθοράς του χαρτιού έχουν συμπληρωθεί από τον Επιμελητή, όπου αυτό ήταν δυνατόν. Τα (ελάχιστα) ορθογραφικά λάθη έχουν διορθωθεί σιωπηρώς. Μικρές μεταβολές έχουν γίνει στη στίξη. (Σημείωση του επιμελητή, εφεξής: [Σ.τ.Ε.])

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Επίδειξη δυνάμεως	15
Ο Χομπς βρίσκει τον δάσκαλό του	48
Η αριστεία του Χομπς	106
Götterdämmerung – Το λυκόφως των θεών	255

Επίδειξη δυνάμεως

Βασιλικό Πλωτό Νοσοκομείο «Βρεταννικός»,³
Μεσόγειος Θάλασσα

ΚΑΘ' ΟΛΗ τη διάρκεια της ενασχόλησής μου με την καταγραφή της απαράμιλλης διαλεύκανσης ορισμένων ποινικών υποθέσεων από τον επιφανή φίλο μου, Σέργουιν Χομπς, τον κατά γενικήν ομολογία ικανότερο παγκοσμίως ντετέκτιβ –υποθέσεων ευρύτερου ενδιαφέροντος, όπως έδειχναν οι αυξημένες πωλήσεις του περιοδικού *Στράιντ*⁴

³ Το υπερωκεάνιο «Βρεταννικός», προοριζόμενο αρχικώς για υπερατλαντικά ταξίδια, επιτάχθηκε λόγω της επισυμβάσας εκρήξεως του Α' Παγκόσμιου πολέμου προτού πραγματοποιήσει το παρθενικό του ταξίδι, και μετατράπηκε σε πλωτό νοσοκομείο για την περίθαλψη και τη μεταφορά τραυματιών από το μέτωπο της Εγγύς Ανατολής στα μετόπισθεν. Ξεκίνησε τις αποστολές του τις τελευταίες ημέρες του 1915. Το πρωί της 21ης Νοεμβρίου 1916 (σύμφωνα με το νέο ημερολόγιο [Σ.τ.Μ.]), ενώ διέσχισε τα στενά της Κέας, ανάμεσα στα ελληνικά νησιά Μακρόνησο και Κέα, με ρότα προς το λιμάνι του Μούδρου στο νησί Λήμνο, προσέκρουσε σε νάρκη. Βυθίσθηκε πενήντα πέντε μόλις λεπτά αργότερα. Ο αριθμός των θυμάτων από το ναυάγιο ανήλθε στους τριάντα, επί συνόλου χιλίων εξήντα πέντε επιβαινόντων. Παραμένει αδιευκρίνιστο αν ο δόκτωρ Γουόρντον εβέβαιε στο «Βρεταννικό» το όνομά του δεν περιλαμβάνεται στον επίσημο κατάλογο, ούτε στην τελευταία, ούτε σε κάποια από τις προηγούμενες αποστολές του πλοίου. Για το λόγο αυτόν ορισμένοι μελετητές αμφισβητούν τη φιλαλήθεια του συγγραφέα, ειδικώς και γενικώς. Τις απόψεις μας επί του αμφιλεγόμενου αυτού ζητήματος με τις ευρύτερες προεκτάσεις έχουμε εκθέσει αναλυτικώς αλλού. (Εδώ αρκεί να υπενθυμίσουμε ότι η τελευταία γραπτή μαρτυρία για τον δόκτορα Γουόρντον εί-

κάθε φορά που φιλοξενούσε στις σελίδες του μία από τις *Ιστορίες του Σέργουιν Χομπς* (έτσι επικράτησε να λέγονται οι σύντομες, λόγω στενότητας χώρου, μαρτυρίες μου για τους διανοητικούς άθλους του ιδιοφυούς φίλου μου,⁵ οι οποίοι, όσο φανταστικοί κι αν μοιάζουν, συνέβησαν, εντούτοις, στ' αλήθεια)–, δεν νομίζω άλλη φορά να έπιασα την πένα με τόσο βαριά καρδιά, όσο σήμερα, όσο αυτή τη στιγμή, που ξεκινώ να αποτυπώσω στο χαρτί τις ύστατες αναμνήσεις μου από εκείνον. Ούτε όταν έγραφα τις πρώτες αράδες της *Τελικής Εξίσωσης* δεν ένιωθα τόσο άσχημα – πράγματι, ούτε τότε που πίστευα ότι ο Χομπς είχε χαθεί για πάντα στα βάθη της λίμνης της Γενεύης, όπου τον είχε ρίξει το δολοφονικό χέρι του καθηγητή Μόρτιμερ.⁶ Κάτι το απολύτως φυσικό, άλλωστε, καθόσον

να η ιστορία *Ο τελευταίος κεραυνός του* [ή: *Το τελευταίο βέλος του*], που διαδραματίζεται τον Αύγουστο του 1914. Έπειτα από εκείνο το χρονικό σημείο τα ίχνη του δόκτορος Γουόρντον χάνονται, και το 1930 κηρύσσεται σε αφάνεια.) Άγνωστος παραμένει και ο τρόπος με τον οποίο έφθασε το χειρόγραφο στην οικία όπου τελικώς βρέθηκε, καθώς και τα ονόματα των τότε ιδιοκτητών ή ενοίκων της. (Σ.τ.Ε.)

⁴ Το μηνιαίο ειδησεογραφικό εικονογραφημένο περιοδικό *Stride* κυκλοφορούσε από το 1891 έως το 1950. Η συνεργασία του δόκτορος Γουόρντον με το περιοδικό διήρκεσε από το 1891 έως το 1914. (Σ.τ.Ε.)

⁵ Σύντομες όλες, πλην τεσσάρων με έκταση μικρόν μυθιστορήματος η καθεμία. Αυτές οι τέσσερις («non fiction novels» θα τις λέγαμε σήμερα) εκδόθηκαν εξαρχής αυτοτελώς σε βιβλία, εξού και έχει επικρατήσει να ονομάζονται όλες μαζί *Τα τέσσερα βιβλία*. (Σ.τ.Ε.)

⁶ Στην *Τελική Εξίσωση* περιγράφεται η επική αναμέτρηση ανάμεσα στον «μέγα υπέρμαχο του νόμου» και στον «Ναπολέοντα του εγκλήματος», ήτοι ανάμεσα στον Σέργουιν Χομπς και τον τέως πανεπιστημιακό καθηγητή των Μαθηματικών Τζέρεμυ Μόρτιμερ, η οποία έλαβε χώρα κατά τους πρώτους μήνες του 1891 και τερατιάσθηκε στις 4 Μαΐου εκείνου του έτους με τον φαινομενικό πνιγμό και των δύο στη λίμνη της Γενεύης, στην Ελβετία, έπειτα από σύντομη πάλη σώμα με σώμα μέσα σε βάρκα, τη συνακόλουθη ανατροπή της βάρκας και την πτώση των δύο αντιπάλων στο νερό, ενώ τα χέρια

η πτώση εκείνη ήταν αναμφίλεκτα ηρωική, σε αντίθεση με αυτήν που πρόκειται ευθύς αμέσως να περιγράψω. Ωστόσο, ανάγκη αδήριτη μου επιβάλλει να πω την αλήθεια. *Amicus Hobbs, sed magis amica veritas.*⁷ Θα ήταν ανεπίτρεπτο να μην αποκαλύψω, ως βιογράφος του Χομπς, το μυστικό το οποίο μόνον εγώ γνωρίζω και επί τόσα χρόνια κρατώ φυλακισμένο μέσα μου, έστω κι αν θεωρηθεί, ενδεχομένως, ελάχιστα τιμητικό για εκείνον. [*Λείπουν δύο στίχοι...*],⁸ άπαξ και εξέφρασα την προσωπική μου γνώμη, σπεύδω να δηλώσω την πρόθεσή μου να αποστώ στο εξής από κάθε άλλη αξιολογική κρίση και να περιορισθώ στο ρόλο του αφηγητού, όπως άλλωστε έκανα πάντοτε. Τις κρίσεις για τα ώδε εξιστορούμενα γεγονότα, καθώς και για το έργο μου και το άτομό μου, τις αφήνω στους αναγνώστες των μελλοντικών γενεών,⁹ έναντι των οποίων, και μόνον, αισθάνομαι υπόλογος.

τους ήταν δεμένα πίσω από την πλάτη τους με αλυσίδα (ο τρόπος με τον οποίο ο ένας κατάφερε να αλυσοδέσει τον άλλο είναι πολύ περίπλοκος για να εξηγηθεί εδώ συνοπτικά). Όταν ο δόκτωρ Γουόρντον έγραφε την *Τελική Εξίσωση*, είχε την εντύπωση, όπως και όλος ο κόσμος πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, ότι ο θρυλικός ντετέκτιβ είχε αποβιώσει. Στην πραγματικότητα, όπως αποκαλύπτεται στο *Άδαιο Κεφάλι*, στην επόμενη χρονολογικά μαρτυρία του δόκτορος Γουόρντον, που καλύπτει τα γεγονότα των μηνών Μαρτίου και Απριλίου 1894 και εξιστορεί τη θριαμβευτική επανεμφάνιση του Χομπς στο Λονδίνο και τη συγκινητική επανασύνδεσή του με τον παλιό φίλο και συγγάτοικό του, ο ντετέκτιβ είχε καταφέρει να ελευθερωθεί από τα δεσμά του και είχε αναδυθεί στην επιφάνεια σώος και αβλαβής. Σημειώνεται ότι από τη μονομαχία αυτή εμπνεύστηκε αργότερα το πιο γνωστό νούμερό του ο μάγος των αποδράσεων και δηλωμένος θαναμαστής του Χομπς, Χάρυ Χουντίνι. (Σ.τ.Ε.)

⁷ Φίλος μου ο Χομπς, φιλάτη όμως η αλήθεια. (Σ.τ.Μ.)

⁸ Οι αγκύλες ([]) δηλώνουν *lacuna*. Οι εντός αγκυλών ([]) λέξεις ή φράσεις έχουν συμπληρωθεί από τον Επιμελητή. (Σ.τ.Ε.)

⁹ Αυτό σημαίνει, πιθανότατα, ότι ο δόκτωρ Γουόρντον δεν επιθυμούσε να εκδοθεί το παρόν κείμενο ενόσω ζούσε. (Σ.τ.Ε.)

Ο Χομπς, θυμάμαι, μου επεσήμαινε συχνά πόσο επιφανειακά είναι τα γραπτά μου και με κατηγορούσε ότι θυσιάξα στο βωμό των προτιμήσεων του αναγνωστικού κοινού την ουσία των υποθέσεων, η οποία κατά την άποψή του συνίσταται αποκλειστικώς και μόνον «στα γεγονότα και στους αριθμούς», όπως το έχετε χαρακτηριστεί.¹⁰ Ομολογώ πως δεν ακολούθησα ποτέ τη συμβουλή του, διότι ανέκαθεν φρονούσα ότι μία τέτοια παρουσίαση δεν θα είχε ενδιαφέρον για τον αναγνώστη. Ούτε τώρα πρόκειται να το πράξω, κι ας είναι το ενδιαφέρον του αναγνώστη, ούτως ειπείν, εξασφαλισμένο λόγω θέματος, για τον απλούστατο λόγο ότι η ουσία της προκειμένης υποθέσεως δεν είναι ούτε τα γεγονότα ούτε οι αριθμοί. Το αίσθημα ευθύνης που προανέφερα μου υπαγορεύει να μην πρωτοτυπήσω ως προς τη μορφή του παρόντος,¹¹ και να ξεκινήσω όπως πάντα την αφήγησή μου *in medias res*,¹² και συγκεκριμένα, από το πρωί της Τρίτης 8 Ιουλίου του έτους 1902.

Αν και κατέβηκα από το υπνοδωμάτιό μου στο καθιστικό της οδού Γκρόσερ 221B αρκετά νωρίς για τα δεδομένα του Χομπς, εκείνος είχε ήδη προγευματίσει, όπως μαρτυρούσαν τα υπολείμματα στο πιάτο του, και καθόταν, φορώντας τη βυσσινιά ρομπ ντε σαμπρ του και μασώντας την άκρη της σβηστής, απ' ό,τι μπορούσα να δω, μαύρης

¹⁰ Η φράση αυτή υπάρχει και στην ιστορία *Ο βλογοσκομιμένος στρατιώτης*, η δράση της οποίας τοποθετείται στις αρχές του 1903. Πρόκειται για τη μοναδική ιστορία του Χομπς με αφηγητή τον ίδιο. (Σ.τ.Ε.)

¹¹ Τη δομή του κειμένου, θα λέγαμε σήμερα (Σ.τ.Ε.)

¹² «Εν τω μέσω των πραγμάτων», δηλαδή από τη μέση της υπόθεσης, όχι από την αρχή. (Σ.τ.Μ.)

πήλινης πίπας του, στη γωνία με τα χημικά του όργανα, όπου διενεργούσε κάποιο από τα συνήθη πειράματά του, ευτυχώς όχι από τα πλέον δύσοσμα. Παρατηρώντας τους μαύρους κύκλους κάτω από τα μάτια του, αναρωτήθηκα τι ώρα να είχε ξυπνήσει. Αντί άλλης απάντησης στην εγκάρδια «καλημέρα» μου, έκλινε απλώς το κεφάλι, σημάδι ότι είχε πολλή δουλειά και δεν έπρεπε σε καμία περίπτωση να τον ενοχλήσω. Στην πραγματικότητα, βεβαίως, δεν ήταν η δουλειά του αυτό που έκανε εκείνη τη στιγμή. Γι' αυτό και φοβόταν τους περισπασμούς.

Αφού έφαγα σιωπηλά και αργά το πλούσιο πρόγευμα που είχε ετοιμάσει η σπιτονοικοκυρά μας, η κυρία Χάντερ, κάθισα αναπαυτικά στην πολυθρόνα μου μπροστά από το σβηστό τζάκι και πήρα τους *Τάιμς* για να διαβάσω τις τελευταίες ειδήσεις. Σύντομα, όμως, θυμήθηκα ότι την προηγούμενη είχα αφήσει κάτι στη μέση. Ακούμπησα την εφημερίδα στην κενή πολυθρόνα του Χομπς, σηκώθηκα και πήγα στη βιβλιοθήκη, απ' όπου διάλεξα έναν χοντρό τόμο. Κατόπιν πήρα την πένα και το σημειωματάριό μου, που το είχα αφήσει αποβραδís ανοικτό πάνω στο γραφείο μου, και ξανακάθισα στη συνηθισμένη θέση μου. Άρχισα να ξεφυλλίζω τον τόμο με την κλασική ποιήση, αλλά γρήγορα χάθηκα σε άλλες, άσχετες σκέψεις.

Ξαφνικά, εκεί που καθόμουν, άκουσα τον Χομπς να λέει χαμηλόφωνα, σαν να απευθυνόταν στον δοκιμαστικό σωλήνα πάνω από τον οποίο ήταν σκυμμένος:

«*Έρως άνίκατε μάχαν*».

«Ορίστε; Μίλησες;»

Χωρίς να σηκωθεί από το σκαμνί του, γύρισε προς το μέρος μου και επανέλαβε δυνατότερα την ελληνική φράση.

«Απίστευτο!» αναφώνησα. «Μα πώς...»

«Αυτός δεν είναι ο στίχος που ψάχνεις, Γουόρντον;»

με ρώτησε, μ' ένα ανεξιχνίαστο χαμόγελο στα λεπτά του χείλη.

«Ναι», είπα κατάπληκτος. «Πώς στην ευχή το μάντεψες;»

«Το συμπέρανα».

«Αδύνατον!»

«Στοιχειώδεις!»

«Ασφαλώς!» του απήντησα ειρωνικά μόλις άκουσα το συγκεκριμένο επίθετο, το σήμα κατατεθέν του. «Θα ήθελες τώρα να μου εξηγήσεις την πορεία του συλλογισμού σου;»

Φυσικά και ήθελε.

«Χθες το βράδυ», είπε, «αν θυμάσαι, ενώ δειπνούσαμε στο “Σίμπσονς”, με πληροφόρησες ενθουσιασμένος ότι ο δόκτωρ Ρόκφορντ από το Μπαθ, ο παλαιός σου φίλος και μέχρι πρότινος ορκισμένος εργένης, νυμφεύεται τον άλλο μήνα τη δεσποινίδα Λαδά από την Αθήνα, τη μικρή αδελφή του κυρίου Λαδά, και σου ζήτησε να γίνεις κουμπάρος του.¹³ Σωστά ως εδώ;»

¹³ Ο φίλος αυτός του συγγραφέα δεν μπορεί να είναι άλλος από τον «νεαρό Ρόκφορντ», τον «βοηθό [του] στα χειρουργεία του Νοσοκομείου του Αγίου Βαρθολομαίου» (βλ. *Η σπουδή των αμινών*), τον άνθρωπο ο οποίος το χειμώνα του 1880-1881 σύστησε στον εικοσιεννιάχρονο τέως στρατιωτικό γιατρό, που είχε επαναπατρισθεί πρόσφατα, λόγω βαρύτατου τραυματισμού, από το Αφγανιστάν και αναζητούσε οικονομικώς συμφέρουσα στέγη στο Λονδίνο, τον κατά δύο χρόνια νεότερό του Χομπς (γενν. Κρόμπορω, Σάσεξ, 1854), αφού πρώτα τον είχε προειδοποιήσει για τις «κάπως αλλόκοτες ιδέες» και την «υπερβολική επιστημονικότητα, στα όρια της ψυχρότητας», του υποψήφιου συγκατοίκου του. Υπενθυμίζεται ότι η δημοσιευμένη εξαρχής σε βιβλίο *Σπουδή των αμινών*, η πρώτη από όλες τις *Ιστορίες του Σέργουιν Χομπς*, έχει ως κεντρικό θέμα της την εξιχνίαση ενός μυστηριώδους φόνου στην Κρεαταγορά του Σμίθφιλντ τον Μάρτιο του 1881. Ο δε κύριος Λαδάς δεν μπορεί να είναι άλλος από τον Έλληνα στα-

«Ολόσωστα».

«Μόλις λοιπόν γυρίσαμε εδώ, παρατήρησα ότι, αντί ως συνήθως να καπνίσεις τη χαλαρωτική βραδινή πίπα σου, πήγες και κάθισες στο γραφείο σου και επί δέκα λεπτά έγραφες στο σημειωματάριό σου. Έγραφες κάτι αρκετά δύσκολο, αφού σταματούσες κάθε λίγο για να σκεφθείς, και τρεις φορές διέγραψες ό,τι είχες γράψει έως εκείνη τη στιγμή. Κατόπιν με καληνύχτισες και πήγες για ύπνο. Σε είδα τόσο συλλογισμένο, ώστε αμέσως κατάλαβα ότι δεν ήσουν ικανοποιημένος από το προϊόν της συγγραφικής σου απόπειρας».

«Μάλιστα. Πώς κατάλαβες όμως το θέμα της;»

«Διά του αποκλεισμού κάθε άλλης πιθανότητας. Τι άλλο θα μπορούσες να γράφεις με τόσον οίστρο μέσα στη νύκτα, εκτός από το λόγο, τον οποίο σκοπεύεις να αποστηθίσεις και να εκφωνήσεις στη δεξίωση του γάμου του δόκτορος Ρόκφορντ;» ρώτησε για έμφαση καθώς σηκωνόταν όρθιος.

Ήξερα, βεβαίως, ότι δεν περίμενε απάντηση. Γέμισε την πίπα του με καπνό από την καπνοσακούλα του, δηλαδή τη μυτερή περσική παντόφλα που κρεμόταν από την κορνίζα του τζακιού, και απήντησε ο ίδιος:

«Άλλα δύο ενδεχόμενα υπήρχαν μόνον, και τα απέκλεισα αμφότερα. Ήταν σαφές πως δεν έγραφες για μένα. Ήμουν εξίσου βέβαιος ότι δεν συνέτασες το προσχέδιο της απάντησής σου στη συγχαρητήρια επιστολή του λόρδου Μίλνερ,¹⁴ την οποία έλαβες τις προάλλες».

φιδέμπορο, τον οποίο οι δύο συνομιλητές έσωσαν από θάνατο κίνδυνο το καλοκαίρι του 1888. Εύκολα προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι μελλοντικοί γνωρίστηκαν μέσω του δόκτορος Γουόρντον, εξού και η πρόταση να γίνει κουμπάρος στο γάμο τους. (Σ.τ.Ε.)

¹⁴ Δεν σώζεται. Προφανώς, στην επιστολή αυτή ο λόρδος Άλφρεντ Μίλνερ, κυβερνήτης της Αποικίας του Τράνσβααλ και του ποταμού

Ήξερα ότι περιέμενε να τον ρωτήσω, και αυτό έκανα:
«Από πού εκπορεύεται η ακλόνητη βεβαιότητά σου;»
«Ξανάπιασες το σημειωματάριο, αφού έφαγες πρώτα
με την ησυχία σου».

Η εξήγησή του ήταν σωστή αλλά μισητή. Του το επεσή-
μανα:

«Και ως προς το πρώτο ενδεχόμενο;»

«Εάν έγγραφες μία από τις δικές μου ιστορίες, θα την
είχες ήδη ολοκληρώσει. Σε εμπνέω μάλλον – ή μήπως εί-
ναι τα εγκλήματα; Γεμάτο αδημοσίευτες ιστορίες είναι
το συρτάρι σου. Όχι ότι το έχω ανοίξει!»

Τα αθώα μάτια του έρχονταν σε αντίθεση με το πο-
νηρό μειδιάμά του, που καθρεφτίστηκε αμέσως στο πρό-
σωπό μου. Είχε όρεξη για αστεία, αλλά κι εγώ δεν πήγαι-
να πίσω.

«Προς Θεού, αυτό θα σήμαινε ότι θα ήθελες να τις
διαβάσεις!» αναφώνησα. Ήξερα πως είχε διαβάσει ελά-
χιστες από τις ιστορίες του. «Γιατί να γεμίζεις τη σοφίτα
του μυαλού σου με τα ίδια έπιπλα δύο φορές;»¹⁵

«Τα ίδια έπιπλα, δεν θα το 'λεγα», αντέτεινε ανάβο-
ντας την πίπα του. «Εγώ το μόνο που θυμάμαι είναι προ-
κείμενες και συμπεράσματα. Εσύ από έναν απλό γρίφο
φτιάχνεις ολόκληρο παραμύθι με δράκοντες και ιππότες...»

Οράγγη, και ύπατος αρμοστής για τη Νότιο Αφρική, επαινούσε τον
δόκτορα Γουόρντον για τη σύντομη ιστορική μελέτη που είχε εκπο-
νήσει σχετικώς με τον Δεύτερο Πόλεμο των Μπόερς (1899-1902) υπό
τον τίτλο *Ο πόλεμος στη Νότιο Αφρική: Αίτια και τρόπος διεξαγωγής* (α'
έκδ.: Ιανουάριος 1902). Το έντονο ενδιαφέρον του δόκτορος Γουόρ-
ντον για τη Στρατιωτική Ιστορία μαρτυρείται από πολλές πηγές. (Σ.τ.Ε.)

¹⁵ Αναφορά στην παρομοίωση, από τον ίδιο τον Χομπς, του αν-
θρώπινου εγκεφάλου με μία σοφίτα συγκεκριμένης χωρητικότητας,
και των χρήσιμων ή άχρηστων γνώσεων με τα έπιπλά της (βλ. ενδεικ.,
Η σπουδή των αμυνών). (Σ.τ.Ε.)